

Infomare cu privire la mecanismul de achiziție a energiei electrice prin licitațiile organizate trimestrial pe Piața Centralizată pentru Serviciul Universal – PCSU

1. Principiul licitațiilor simultane cu preț descrescător este relativ ușor de înțeles, dar procesul de tranzacționare nu este simplu. Modelul acestui mecanism de achiziție a energiei electrice a fost adoptat din practica unor piețe eminamente competitive (ex. Spania, New Jersey), pentru categorii similare de furnizori clienți.
2. Prin utilizarea acestui mecanism:
 - 2.1. Toți furnizorii de ultimă instanță achiziționează energia electrică la același preț;
 - Tranzacțiile încheiate prin PCSU asigură un tratament nediscriminatoriu clienților finali care beneficiază de serviciul universal, indiferent de zona geografică în care aceștia sînt amplasați (respectiv de furnizorul desemnat ca FUI pentru respectiva zonă). Avînd în vedere performanțele diferite, strategiile diferite și momentele diferite alese pentru ofertare, a lăsa furnizorii de ultimă instanță să achiziționeze individual energia electrică asociată serviciului universal, integral din piețele existente înainte de implementarea PCSU înseamnă a discrimina clienții finali prin transferul către aceștia a rezultatelor diferite obținute într-un mediu concurențial de FUI care nu au fost aleși de clienții pe care îi deservesc.
 - 2.2. Prețul obținut este cel corect, atît pentru vînzători cît și pentru cumpărători, avînd în vedere lichiditatea mare și principiile generale de eficiență în procesul de vînzare concurențială a energiei electrice;
 - Deși prețurile de pornire a licitației sunt plasate mult peste prețurile pieței spot (PZU) pentru a se asigura lichiditatea necesară, competiția dintre participanții la licitație (vînzători) reușește să le aducă în final foarte aproape de prețurile pieței spot.
 - Nu există competiție între cei 5 furnizori de ultimă instanță care prestează serviciul universal pe piața de energie electrică din România, avînd în vedere că fiecare este desemnat pentru una sau mai multe zone geografice bine definite. Prețurile tranzacțiilor încheiate prin PCSU sînt rezultatul unei achiziții centralizate concurențiale, concurența realizandu-se între vînzători. Subliniem că pe piața de energie electrică din România practic nu există o reacție/flexibilitate consistentă a cererii (consumului) funcție de prețul energiei pe piață.
 - 2.3. Se elimină posibilitatea ca FUI să aloce clienților deserviți în regim de serviciu universal cea mai scumpă energie achiziționată de pe piața concurențială.
 - Prin achiziția pe PCSU, practic operatorii care prestează servicii de FUI sînt obligați să-și separe achiziția de energie electrică destinată consumului facturat la tarif CPC pentru serviciul universal de achiziția de energie electrică destinată clienților care nu beneficiază de serviciul universal.
3. În cadrul unei analize de piață care vizează activitatea FUI, influențe precum cele datorate dezechilibrelor (în fapt erori de prognoză), momentelor alese și ofertelor transmise în vederea achiziției de energie, profilurilor de consum etc. au impact semnificativ asupra prețurilor achiziției nete. Ignorarea lor, pentru simplificare, anulează credibilitatea rezultatelor/concluziilor analizei. Să nu uităm că este vorba despre 5 operatori diferiți, care prestează același tip de serviciu unor clienți care nu au uzat de eligibilitate, în majoritatea cazurilor clienți casnici, avînd obligația legală de a asigura acestora (conform legii) un preț al energiei rezonabil, transparent, ușor comparabil și nediscriminatoriu. Avînd în vedere și situațiile conjuncturale care pot influența semnificativ rezultatele analizei, considerăm ca o perioadă semnificativă de analiză nu poate fi mai mică de un an.

Prezentăm mai jos prețurile de achiziție a energiei electrice destinate consumului facturat la tarif CPC, realizate efectiv de furnizorii de ultimă instanță în anul 2014 (înainte de implementarea PCSU) și în anul 2015, așa cum rezultă din prelucrarea datelor de monitorizare transmise la ANRE de acești operatori. Se poate constata ca, atât în cazul fiecărui FUI cât și pe total FUI, pretul PCSU a fost mai mic decât celelalte preturi de achiziție.

Achiziție energie electrică pt. consumul facturat la tarif CPC		CEZ Vînzare	E.ON Energie	Electrica Furnizare	Enel Energie	Enel Energie Muntenia	TOTAL FUI
Preț mediu cumpărare PCCB [lei/MWh]	anul 2014	186,60	186,60	178,32	174,72	175,90	179,23
	anul 2015	179,65	180,28	173,68	172,98	173,94	174,77
Preț mediu cumpărare PCSU [lei/MWh]	anul 2014	-	-	-	-	-	-
	anul 2015	169,79	171,29	171,26	169,71	169,62	170,52
Preț mediu cumpărare PZU + PI [lei/MWh]	anul 2014	175,50	193,49	171,15	179,91	171,61	175,52
	anul 2015	172,60	192,28	188,31	193,67	185,90	188,20
Preț mediu achiziție netă (inclusiv dezechilibre) [lei/MWh]	anul 2014	182,20	193,06	181,68	181,96	178,40	182,34
	anul 2015	176,60	182,17	177,28	179,41	178,23	178,28